CONSILIUL NAŢIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA nr. 403
Din 05.07.2017

Dosar nr: 23/2017
Petiţia nr: 196/12.01.2017
Petent: ..
Reclamat: Ministerul Educației Naționale
Obiect: îngrădirea dreptului de a ocupa funcția de director/director adjunct într-o unitate de învățământ preuniversitar, inspectorat școlar, casa corpului didactic, palatele și cluburile copiilor și elevilor, cluburile sportive. Criteriul de rudenie (rude de gradul I si soţ/soţie).

I. Numele, domiciliul şi sediul părţilor

I. 1. Numele şi domiciliul petentei

1.1.1.

I. 2. Numele și sediul/domiciliu procedural ales al reclamatului:

1.2.1. Ministerul Educației Naționale,

II. Obiectul sesizării şi descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Petenta reclamă faptul că prin prevederile *Ordinului MENCS nr. 5080/2016 pentru aprobarea Metodologiei privind organizarea și desfășurarea concursului pentru ocuparea funcțiilor de director și director adjunct din unitățile de învățământ preuniversitar* (art. 21 alin. 5) i-a fost îngrădit dreptul de a accede la o funcție publică condiționată de relațiile de rudenie.

III. Citarea părţilor

3.1. În temeiul art. 20, alin. 4 din ***O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea şi sancţionarea tuturor formelor de discriminare***, republicată (în continuare ***O.G. nr. 137/2000***), s-a îndeplinit procedura de citare.

3.2. Părțile au fost citate pentru data de 13.02.2017 la sediul Consiliului Naţional pentru Combaterea Discriminării (în continuare C.N.C.D.), petenta prin adresa nr. 196/31.01.2017 (fila 2 la dosar), reclamatul prin adresa nr. 551/31.01.2017 (fila 3 la dosar).

3.3**.** La audierea din data de 13.02.2017, părțile nu s-au prezentat, procedura fiind legal îndeplinită.

IV. Susţinerile părţilor

4.1. Susţinerile petenților

4.1.1. Prin memoriul înregistrat la C.N.C.D. cu **nr. 196/12.01.2017** (fila 1 la dosar), petenta reclamă discriminarea instituită prin art. 21 alin. 5 din *Ordinul M.E.N.C.S. nr. 5080/2016 pentru aprobarea Metodologiei privind organizarea și desfășurarea concursului pentru ocuparea funcțiilor de director și director adjunct din unitățile de învățământ preuniversitar*: *"Persoanele care se află în relație de soți și rude de gradul I nu pot ocupa concomitent funcții astfel încât unul sau una să se afle față de celălalt ori cealaltă într-o poziție de conducere, îndrumare și control la orice nivel într-o unitate de învățământ preuniversitar, inspectorat școlar, casa corpului didactic, palatele și cluburile copiilor și elevilor, cluburile sportive."*

4.1.2. Astfel, petenta precizează că a fost supusă acestei discriminări datorită faptului că, din moment ce soțul său este director de liceu cu concurs promovat nu a putut fi numit în funcție până ce aceasta nu și-a dat demisia din funcția de inspector școlar în cadrul I.S.J. Vaslui pe care o ocupa.

4.1.3. Prin urmare, petenta solicită constatarea săvârșirii faptei de discriminare conform art. 15 și altele care prevăd contravenții din O.G. nr. 137/2000 și sancționarea acesteia prin aplicarea amenzii contravenționale și obligarea părții care a săvârșit fapta să publice în mass-media un rezumat al hotărârii.

4.2. Susținerile reclamatului

4.2.1. Reclamatul formulează punct de vedere înregistrat la C.N.C.D. cu nr. 830/13.02.2017 (filele 4 – 6 la dosar), invocând excepția de necompetență materială a C.N.C.D. în baza Deciziei Curții Constituționale nr. 997/2008, ordinul în discuție fiind emis în baza prevederilor art. 257, 258 și 259 alin. 3 din Legea educației naționale nr. 1/2011 și în baza H.G. nr. 44/2016 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației Naționale și Cercetării Științifice.

4.2.2. Astfel, reclamatul consideră că C.N.C.D. nu deține competența de a califica din punct de vedere legal un act administrativ – normativ, acest atribut aparținând exclusiv instanțelor judecătorești de contencios administrativ, în conformitate cu art. 1 alin. 1 din Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

4.2.3. Pe fond, reclamatul apreciază că petiția este inadmisibilă întrucât nu se poate constata o situație de discriminare întrucât nimeni nu beneficiază de un tratament preferențial, legea fiind aplicabilă tuturor în același mod, fapt reținut și de Tribunalul București prin sentința civilă nr. 5005 din 17.12.2012 dată în dosarul nr. 71462/3/2011 prin care s-a constatat că discriminarea poate fi invocată numai în raport cu situații identice,

similare sau analaoage în care se află două sau mai multe persoane, față de care se aplică un tratament diferențiat, fără ca acesta să fie justificat de un scop legitim și fără ca metodele de atingere a acelui scop să fie adecvate și necesare.

4.2.4. De asemenea, reclamatul precizează că plângerea este neîntemeiată întrucât Metodologia aprobată prin Ordinul M.E.N.C.Ș. nr. 5080/2016 este emisă în baza prevederilor Legii nr. 1/2011, astfel că numirea, ca urmare a promovării concursului în funcțiil de director și director adjunct pentru unitățile de învățământ de stat se realizează cu respectarea prevederilor acestei metodologii.

4.2.5. Prevederile art. 21 alin. 5 din Ordinul nr. 5080/2016 sunt identice cu cele ale art. 27 din O.M.E.N.C.Ș. nr. 5558/2011 care a aprobat metodologia de organizare și desfășurare a concursului pentru ocuparea funcției de inspector școlar din inspectoratele școlare.

4.2.6. Reclamatul mai adaugă că prin aplicarea prevederilro ce fac obiectul prezentului dosar nu se creează situații de discriminare, ci se evită situații de conflict de interese, în condițiile în care vor fi ocupate concomitent funcții de conducere, îndrumare și control la orice nivel într-o unitate de învățământ preuniversitar, inspectorat școlar, casa corpului didactic, palate și cluburile copiilor și elevilor, cluburile sportive școlare, de către persoane care se află în relație de soți și rude de gradul I, care pot să influențeze exercitarea obiectivă a atribuțiilor specifice funcțiilor de conducere, respectiv de îndrumare și control sau rolului oficial.

V. Motivele de fapt şi de drept

5.1. În fapt, Colegiul director reține spre analiză art. 21 alin. 5 din *Ordinul MENCS nr. 5080/2016 pentru aprobarea Metodologiei privind organizarea și desfășurarea concursului pentru ocuparea funcțiilor de director și director adjunct dinunitățile de învățământ preuniversitar* care stipulează că:

”Persoanele care se află în relație de soți și rude de gradul I nu pot ocupa concomitent funcții astfel încât unul sau una să se afle față de celălalt ori cealaltă într-o poziție de conducere, îndrumare și control la orice nivel într-o unitate de învățământ preuniversitar, inspectorat școlar, casa corpului didactic, palatele și cluburile copiilor și elevilor, cluburile sportive.”

5.1.1. Colegiul director ia act de excepția de necompetență materială a C.N.C.D. invocată de reclamat având în vedere Decizia Curții Constituționale nr. 997/2008.

5.2. În drept, coroborat actului normativ care reglementează prevenirea şi sancţionarea tuturor formelor de discriminare precum şi atribuţiile şi domeniul de activitate al Consiliului Naţional pentru Combaterea Discriminării (C.N.C.D.), Colegiul director trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiţiei este de natură să cadă sub incidenţa prevederilor O.G. nr. 137/2000, republicată, cu modificările şi completările ulterioare.

5.2.1. În considerarea incidenţei obiectului petiţiei la câmpul de aplicare al O.G. nr. 137/2000 republicată, trebuie precizat că jurisdicţia exercitată de C.N.C.D. este administrativ – jurisdicţională ce presupune o procedură specială, care se bazează pe

principiul independenţei organului care emite actul faţă de părţile de litigiu, cu asigurarea principiului contradictorialităţii şi al dreptului la apărare.

5.2.2. Având în vedere excepția de necompetență materială a C.N.C.D. invocată de reclamat, Colegiul director decide respingerea acesteia, întrucât obiectul sesizării nu face referire la norme cu putere de lege, astfel cum se statuează în Decizia Curții Constiuționale nr. 997/2008.

5.2.3. Pe fond, reţinând în coroborare cu speța dedusă spre soluționare definiţia discriminării, astfel cum este reglementată de articolul 2 alin. 1 din O.G. nr. 137/2000, Colegiul director se raportează, în ceea ce privește analiza unui act / a unei fapte care încalcă dreptul la un tratament egal, la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale art. 2 din O.G. nr. 137/2000. Astfel, pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2, alin. 1 *deosebirea, excluderea, restricţia sau preferinţa* trebuie să aibă la bază unul dintre *criteriile* prevăzute de către art. 2, alin. 1 şi trebuie să se refere la persoane aflate în *situaţii comparabile,* dar care sunt tratate în *mod diferit* datorită apartenenţei lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menţionat anterior.

5.2.4. Astfel, Colegiul Director analizează dacă obiectul unei petiţii întruneşte elementele art. 2 al O.G. nr. 137/2000, republicată, sub aspectul scopului sau efectului creat, ce a dat naştere ori nu, unei circumstanţe concretizate generic în restricţie, excudere, deosebire sau preferinţă şi care circumstanţiat la situaţia petentului, poate să îmbrace forma unui tratament diferit, indus între persoane care se află în situaţii analoage sau comparabile, datorită unor criterii determinate şi care are ca scop sau ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoaşterii, folosinţei sau exercitării, în condiţii de egalitate, a drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social şi cultural sau în orice alte domenii ale vieţii publice.

5.2.5. În măsura în care se reţine întrunirea elementelor constitutive ale art. 2, comportamentul în speţă atrage răspunderea contravenţională, după caz, în condiţiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenţionale prevăzute şi sancţionate de O.G. nr. 137/2000, republicată.

5.2.6. Examinând conţinutul petiţiei şi legislaţia în vigoare, Colegiul director urmează a analiza modul în care i-a fost îngrădit dreptul petentei de a ocupa un post de director prin prevederile Ordinului ministrului educaţiei naţionale şi cercetării ştiinţifice nr. 5080/31.08.2016, art. 21 alin. (5) din Metodologie.

5.2.7. În conformitate cu jurisprudenţa CEDO în domeniu, prin diferențiere se înțelege tratamentul diferit al persoanelor care se află în situație similară sau analoagă: *„art. 14 protejează persoanele plasate în situație similară”* (***Marckx împotriva Belgiei***, 13 iunie 1979, §32). Astfel, *„trebuie stabilit, între altele, dacă situația pretinsei victime poate fi considerată ca fiind similară cu a acelor persoane care au fost tratate mai favorabil”* (***Fredin împotriva Suediei***, 18 februarie 1991, §60). Diferențierea se realizează și atunci când persoane care se află în situații semnificativ diferite nu sunt tratate în mod diferit (***Thlimmenos împotriva Greciei***, 6 aprilie 2000, §44).

5.2.8. Prin urmare, în speța de față se pune în discuție diferențierea creată între candidații la concursul organizat în vederea ocupării posturile vacante de director şi director adjunct din unităţile de învăţământ preuniversitar, creându-se un tratament defavorizat pentru candidații care se află în relație de soți și rude de gradul I, prin limitarea accesului în condiţii de egalitate la ocuparea funcţiei de director/director adjunct, criteriul de diferenţiere

fiind în prezenta cauză, de rudenie, (rude de gradul I si soţ/soţie), care se înscrie în categoria „orice alt criteriu”.

5.2.9. Astfel, natura discriminării, sub aspectul ei constitutiv, decurge tocmai din faptul că diferenţa de tratament este determinată de existenţa unui criteriu, ceea ce presupune o legătură de cauzalitate între tratamentul diferit imputat şi criteriul interzis de lege, invocat în situaţia persoanei care se consideră discriminată. Astfel, Colegiul trebuie să analizeze din mijloacele de probă şi din înscrisurile aflate la dosar, în ce măsură se poate reţine un tratament mai puţin favorabil aplicat în speţă, existenţa unui raport de analogie şi un eventual raport de cauzalitate direct sau indirect între faptele imputate şi criteriul invocat de petent, respectiv respingerea candidaților la concursul organizat anterior.

5.2.10. În analiza obiectului prezentului dosar, Colegiul director se raportează și la **art. 6** din ***O.G. nr. 137/200***, republicată care prevede: *“Constituie contravenţie, conform prezentei ordonanţe, condiţionarea participării la o activitate economică a unei persoane ori a alegerii sau exercitării libere a unei profesii de apartenenţa sa la o anumită rasă, naţionalitate, etnie, religie, categorie socială, respectiv de convingerile, de sexul sau orientarea sexuală, de vârsta sau de apartenenţa sa la o categorie defavorizată.*

5.2.11. Raportat la speţa aflată spre soluţionare, Colegiul director a constatat că Legea Educaţiei Naţionale nr. 1/2010, la art. 257 alin. (4) reglementează singurele incompatibilităţi pe perioada de exercitare a unui mandat de director sau director adjunct al unei unităţi şcolare din învăţământul preuniversitar, după cum urmează: *“(4) Directorul şi directorul adjunct din unităţile de învăţământ preuniversitar nu pot avea, pe perioada exercitării mandatului, funcţia de preşedinte sau vicepreşedinte în cadrul unui partid politic, la nivel local, judeţean sau naţional.”*

5.2.12. Prin urmare, se poate reţine că această incompatibilitate introdusă prin art. 21, alin. (5) din Ordinul MENCS nr. 5080/2016 s-a adaugat la lege, introducându-se alte incompatibilităţi nejustificate de un scop legitim de către Ministerul Educaţiei Naţionale şi Cercetării Ştiinţifice, concursul fiind astfel diferit faţă de exercitarea funcţiei.

5.2.13. În ceea ce priveşte consecinţele produse de condiţia impusă la art. 21, alin. (5) din Ordinul M.E.N.C.S. nr. 5080/2016 se reţine că aceasta are efect asupra unor potenţiali candidaţi, limitarea accesului în condiţii de egalitate la ocuparea funcţiei de director/director adjunct al unei unităţi de învăţământ preuniversitar fiind realizată pe baza unei metodologii afişate public.

5.2.14. Colegiul director ia act de justificarea oferită de partea reclamată în ceea ce privește motivarea alegerii introducerii articolului analizat, respectiv faptul că pot fi ocupate concomitent funcții de conducere, îndrumare și control la orice nivel într-o unitate de învățământ preuniversitar, inspectorat școlar, casa corpului didactic, palate și cluburile copiilor și elevilor, cluburile sportive școlare, de către persoane care se află în relație de soți și rude de gradul I, ceea ce poate să influențeze exercitarea obiectivă a atribuțiilor specifice funcțiilor de conducere, respectiv de îndrumare și control sau rolului oficial.

5.2.15. Concluzionând, în urma analizării situației de fapt, a tuturor argumentelor aduse în discuție, Colegiul constată că, prin condiţia impusă la art. 21, alin. (5) din Ordinul M.E.N.C.S. nr. 5080/2016 sunt îndeplinite elementele faptei de discriminare directă, prevăzută de art. 2 alin.1, coroborate cu prevederile art. 6 din O.G nr.137/2000, republicată.

5.2.16. De asemenea, Colegiul director reține că obiectul prezentei spețe a fost analizat și prin hotărârea nr. 607/28.09.2016 când s-a constatat că sunt îndeplinite condiţiile faptei de discriminare directă, prevăzută de art. 2 alin.1, coroborate cu prevederile art. 6 din O.G nr.137/2000, republicată, ocazie cu care partea reclamată a fost sancționată cu avertisment conform art. 7 din **O.G. nr. 2/2001** *privind regimul juridic al contravenţiilor, cu modificările şi completările ulterioare*, fiind instituită în același timp o recomandare și monitorizare în cauză.

Faţă de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din ***O.G. 137/2000 privind prevenirea şi sancţionarea tuturor formelor de discriminare***, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenţi la şedinţă

COLEGIUL DIRECTOR

HOTĂRĂŞTE:

1. Respingerea excepției de necompetență materială privind normele juridice cu caracter de lege având în vedere ***Decizia Curții Constituționale nr. 997/2008***.
2. Faptele sesizate reprezintă discriminare, conform art. 2 alin.1 coroborat cu art. 6, din ***O.G. nr. 137/2000, privind prevenirea şi sancţionarea tuturor formelor de discriminare, republicată***;
3. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii:

-

VII. Calea de atac şi termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit ***O.G. 137/2000 privind prevenirea şi sancţionarea faptelor de discriminare*** şi ***Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ*** la instanţa de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenţi la şedinţă

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BERTZI THEODORA – Membru

DINCĂ ILIE – Membru

GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

SANDU TATIANA VERONICA – Membru

Data redactării: 26.11.2017

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Naţional pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii şi care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit ***O.G. 137/2000 privind prevenirea şi sancţionarea faptelor de discriminare*** şi ***Legii 554/2004 a contenciosului administrativ***, constituie de drept titlu executoriu.

Red.: C.M.I. și M.L.